

Statistik om kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser 2021

Under 2021 hade drygt 388 000 personer insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården och av dessa var 318 000 personer 65 år eller äldre. På LSS-boenden får drygt åtta av tio kommunal hälso- och sjukvård.

Bortfall

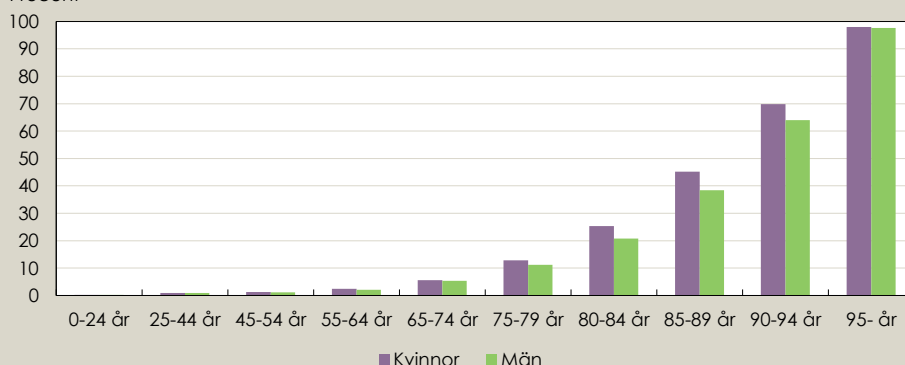
En ny föreskrift trädde i kraft 2019 vilket innebar att registret över kommunal hälso- och sjukvård kompletterades med uppgifter om vilka patientrelaterade vårdåtgärder enligt Klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ) som utförts av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal med kommunen som vårdgivare. På grund av tekniska problem i flera kommuner är bortfallet så pass stort att uppgifterna inte publiceras som officiell statistik. Uppgifterna publiceras dock i Socialstyrelsens statistikdatabas och används i detta faktablad för att ge exempel på åtgärder på LSS-boenden och särskilda boenden. Publicering rörande vilka som fick kommunal hälso- och sjukvård är dock möjlig trots visst bortfall, se kvalitetsdeklarationen.

Äldre kvinnor största gruppen

Drygt 388 000 personer var någon gång under 2021 mottagare av kommunal hälso- och sjukvård och av dessa personer var 318 000 personer 65 år och äldre. Kvinnor i åldern 65 år och äldre utgör hälften av personerna med kommunal hälso- och sjukvård. Den näst största gruppen är män i åldern 65 år och äldre, som utgör 32 procent. Könsfördelningen är ojämn i åldersgruppen 65 år och äldre, 61 procent är kvinnor och 39 procent är män. Medan den är jämn i åldersgruppen yngre än 65 år där 51 procent är kvinnor och 49 procent är män.

Figur 1. Andel av befolkningen med kommunal hälso- och sjukvård någon gång under 2021 efter ålder och kön

Procent

Källa: Registret över insatser inom kommunal hälso- och sjukvård, Socialstyrelsen

Skillnaden i kommunal hälso- och sjukvård mellan män och kvinnor i åldern 65 år och äldre har främst två förklaringar. Det ena är det finns fler kvinnor än män i denna åldersgrupp. Den andra är att kvinnor får mer kommunal hälso- och sjukvård än män, se figur 1. Det gäller för samtliga åldersgrupper över 65 år utom för de allra äldsta. I åldersgruppen 95 år och äldre får nästan samtliga personer kommunal hälso- och sjukvård och det finns inga könsskillnader.

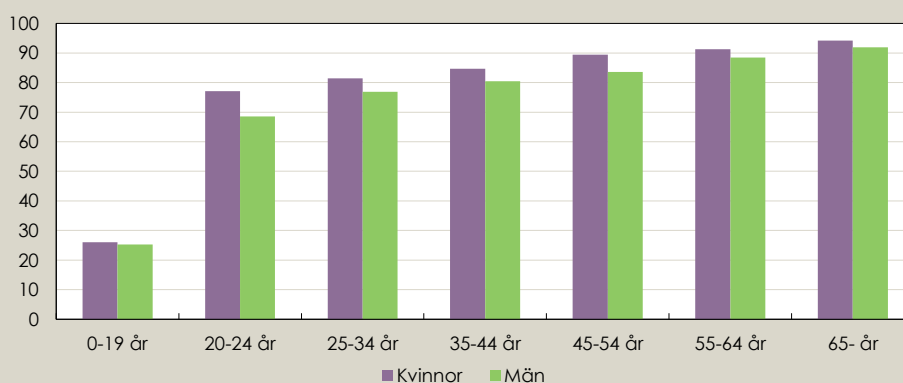
Drygt åtta av tio på LSS-boenden får kommunal hälso- och sjukvård

Kommunerna ansvarar för hälso- och sjukvård i bostäder med särskild service (LSS-boenden) som är reglerade i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).¹ Den 1 oktober 2021 bodde 28 500 personer i LSS-boenden.² Drygt 82 procent (23 300 personer) fick insatser inom kommunal hälso- och sjukvård någon gång under 2021. Andelen som får kommunal hälso- och sjukvård ökar med ålder och för samtliga åldersgrupper utom för de allra yngsta är andelen högre bland kvinnor än bland män, se figur 2.

Vanliga vårdåtgärder för personer som bor på LSS-boenden under 2021 var vaccinationer, konferens om och med patient, provtagningar, åtgärder kopplade till läkemedel, bedömning av hud och smärta, muskelfunktions- och styrketräning samt information och rådgivning per telefon med företrädare för patienten. Tilläggs-koden åtgärd relaterad till covid-19 var vanligt förekommande. Koden används som tillägg till annan utförd åtgärd för att förtydliga att åtgärden har samband med covid-19. Vanliga åtgärder som koden användes tillsammans med var vaccinationer, konferens om patient och provtagningar.

Figur 2. Andel som bor i LSS-boenden den 1 oktober 2021 som hade kommunal hälso- och sjukvård någon gång under 2021 efter ålder och kön

Procent

Källa: Registret över insatser inom kommunal hälso- och sjukvård samt registret över insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

¹ Prop. 1992/93:159, s. 182.

² Kommunerna Jönköping, Tranås, Upplands Väsby, Uppsala, Vingåker och Östra Göinge är inte inkluderade på grund av bortfall i rapporteringen till registret över insatser inom kommunal hälso- och sjukvård.

Hjälpmedel är också en viktig del av den kommunala hälso- och sjukvården på LSS-boenden. Boende får hjälp med bedömning, rådgivning, förskrivning, utprovning, träning och uppföljning av hjälpmedel.

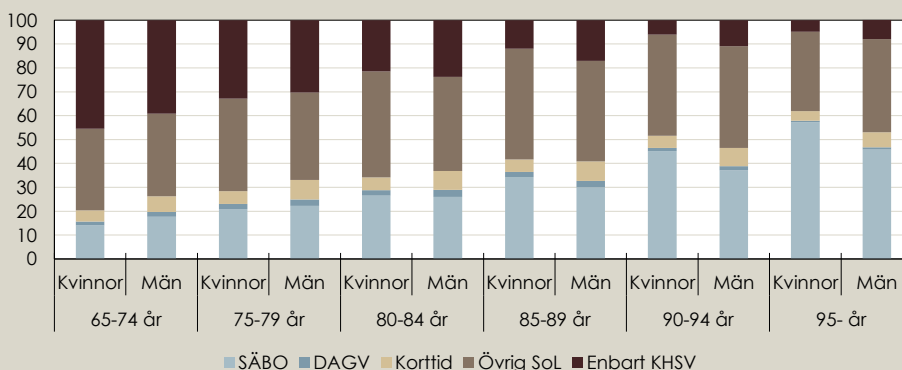
Andel med bistånd ökar med ålder

En stor andel av de som har kommunal hälso- och sjukvård har också bistånd enligt socialtjänstlagen³ (SoL) såsom särskilt boende, dagverksamhet, korttidsplats, hemtjänst, trygghetslarm, matdistribution, ledsagning, kontaktperson eller familj, boendestöd, avlösning av anhörig och annat bistånd. Det beror bland annat på att kommunerna ansvarar för hälso- och sjukvård i särskilda boenden, korttidsboenden och dagverksamhet som är reglerad i SoL.⁴

Figur 3 visar andel personer i åldern 65 år och äldre med kommunal hälso- och sjukvård som även erhållit socialtjänstinsatser under 2021. Personerna är uppdelade i fem grupper; särskilt boende (SÄBO), dagverksamhet (DAGV), korttidsplats (kortt), övriga socialtjänstinsatser (övrig SoL) och enbart kommunal hälso- och sjukvård (enbart KHSV). De två vanligaste socialtjänstinsatserna i gruppen övrig SoL är hemtjänst och trygghetslarm. En person kan vara föremål för flera socialtjänstinsatser under samma månad och under ett år. Andelen som har bistånd enligt socialtjänstlagen ökar med stigande ålder. Ökningen beror till stor del på att andelen som bor på särskilda boenden ökar med ålder.

Figur 3. Andel personer 65 år och äldre med kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser som har bistånd enligt socialtjänstlagen 2021 efter ålder, kön och socialtjänstinsats

Procent

Källa: Registret över insatser inom kommunal hälso- och sjukvård samt registret över insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

Under 2021 var vanliga vårdåtgärder för personer som bor på särskilda boenden provtagningar, vaccinationer, åtgärder kopplade till läkemedel, konferens om och med patient, sårvård, externt informationsutbyte, bedömning av smärta och hud, åtgärder kopplade till hjälpmedel, bedömning av att ändra och bibehålla en kroppsställning, bedömning av att gå, gångträning och fallprevention.

³ 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453)

⁴ 12 kap 1 § HSL

Kommunal hälso- och sjukvård

Med kommunal hälso- och sjukvård avses vård och behandling som genom kommunens åtagande och ansvar ges i särskilda boendeformer, dagverksamhet och hemsjukvård i ordinärt boende. Ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende och i så kallat biståndsbedömt trygghetsboende förutsätter att kommunen har kommit överens med regionen om att ta över sådant ansvar (12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen [2017:30]). Vid publicering av denna statistik är det endast Stockholms län (bortsett från Norrtälje) som inte har kommunaliserat hemsjukvården.

De vanligaste legitimationsyrkena inom kommunal hälso- och sjukvården är sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Läkarinsatser ingår inte i kommunernas ansvar för hälso- och sjukvård. Det är regionen som ska avsätta de läkarresurser som behövs för att enskilda ska kunna erbjudas en god hälso- och sjukvård. Vårdåtgärder utförda av läkare rapporteras därför inte in till registret över insatser inom kommunal hälso- och sjukvård.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/insatser-i-kommunal-halso-och-sjukvard/

I statistikdatabasen för kommunal hälso- och sjukvård kan du själv ta fram statistik och tabeller för patientrelaterade åtgärder inom kommunal hälso- och sjukvård. Åtgärderna är klassificerade enligt klassifikation av vårdåtgärder, KVA, och utförda av legitimerad personal med kommunen som vårdgivare. Det går att dela upp statistiken på olika geografiska nivåer, ålder, kön och period. Nedan är en länk statistikdatabasen:

https://sdb.socialstyrelsen.se/if_hsl/

Kontakt

Frågor rörande statistiken

Kristina Klerdal

Telefon: 075-247 30 00

sostat@socialstyrelsen.se

Frågor rörande sakområdet

Anna Netterheim

Telefon: 075-247 30 00

anna.netterheim@socialstyrelsen.se